

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

چمن حیات

کو

محمد رضا احمدیان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چهل حدیث کودک

نویسنده:

محمدرضا احمدیان

ناشر چاپی:

زائر - آستانه مقدسه قم

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	چهل حدیث کودک
۷	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۹	فهرست مطالب
۱۳	مقدمه
۲۱	حقوق پسر بر پدر
۲۲	مراحل تربیت
۲۳	نقش پدر در نسل های آینده
۲۴	آرزوی فرزند سالم
۲۵	رعایت عدالت و انصاف
۲۶	عدالت در نوازش
۲۷	دوست داشتن فرزندان
۲۸	زیاد بوسیدن فرزندان
۲۹	تفقد فرزند
۳۰	مهرورزی و وفا به عهد
۳۱	وفای به عهد نسبت به فرزندان
۳۲	با کودک رفتاری کودکانه باید
۳۳	تربیت صحیح
۳۴	نقش پدران
۳۵	سلام بر کودکان
۳۶	شاد کردن فرزند دختر
۳۸	بوسیدن و شاد کردن کودک
۴۰	نگاه محبت آمیز به کودکان

۴۲	واداشتن کودکان به عبادت
۴۴	حفظ حریم دختر بچه نامحرم
۴۶	جدا سازی بستر کودکان
۴۸	دقت در خوراک کودکان
۵۰	تحمل گریه کودکان
۵۲	تربیت نیکو
۵۳	انتخاب نام محمد برای کودکان
۵۵	انتخاب نام نیکو
۵۷	اسم پیامبر مایه برکت
۵۹	آموختن شعائر دینی
۶۱	زمان ختنه
۶۳	دقت در تربیت
۶۵	شادمانی پیامبر با تولد دختران
۶۷	آموزش توحید
۶۹	اهمیت سرپرستی دختران
۷۱	کام کودکان و تربت امام حسین علیه السلام
۷۳	فرزند مایه دلگرمی
۷۴	فرزند خوب موجب سعادت
۷۵	استغفار فرزند نیک برای والدین
۷۷	تحمل مرگ فرزند
۷۹	فرزند نیکو یادگار زیبا
۸۱	آثار فرزندان بدکار
۸۲	کتاب نامه
۸۶	درباره مرکز

چهل حدیث کودک

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور: چهل حدیث کودک / محمدرضا احمدیان

مشخصات نشر: قم: زائر، ۱۳۹۰

مشخصات ظاهری: ۵۵ ص

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۱۸۰-۰۳۱-۶

وضعیت فهرست نویسی: در انتظار فهرست نویسی (اطلاعات ثبت)

یادداشت: چاپ چهارم: ۱۳۹۰

شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۶۴۶۳۲

ص: ۱

اشاره

احمدیان ، محمد رضا ، ۱۳۳۵ _ .

چهل حدیث کودک / محمد رضا احمدیان . _ قم : زائر ، ۱۳۸۷ .

۵۶ ص . شابک ۹۷۸-۹۶۴-۱۸۰-۰۳۱-۶

کتابنامه ص ۶۱-۶۳ ؛ همچنین بصورت زیرنویس .

۱ . اربعینات _ قرن ۱۴ . ۲ . کودکان .

۳ الف ۹ ک / ۹/۱۴۳ BP

چهل حدیث کودک

نویسنده ... محمد رضا احمدیان

چاپ و نشر ... اوّل / زائر / آستانه مقدسه

صفحه آرایی ... کوثر ۰۹۱۲۲۵۳۹۷۹۴ (بابکی)

شمارگان ... ۳۰۰۰

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۱۸۰-۰۳۱-۶

قیمت ۶۰۰ تومان

مرکز پخش : قم / میدان شهدا (چهار راه بیمارستان) انتشارات زائر

تلفن : ۷۷۴۲۵۱۹ _ ص . پ : ۳۷۱۸۵-۳۵۹۷

کلیه حقوق برای آستانه مقدسه محفوظ است

ص : ۲

فهرست مطالب

مقدمه ناشر ۵۰۰۰

۱. حقوق پسر بر پدر ۱۳۰۰۰
۲. مراحل تربیت ۱۴۰۰۰
۳. نقش پدر در نسل های آینده ۱۵۰۰۰
۴. آرزوی فرزند سالم ۱۶۰۰۰
۵. رعایت عدالت و انصاف ۱۷۰۰۰
۶. عدالت در نوازش ۱۸۰۰۰
۷. دوست داشتن فرزندان ۱۹۰۰۰
۸. زیاد بوسیدن فرزندان ۲۰۰۰۰
۹. تفقد فرزند ۲۱۰۰۰
۱۰. مهرورزی و وفا به عهد ۲۲۰۰۰
۱۱. وفای به عهد نسبت به فرزندان ۲۳۰۰۰
۱۲. با کودک رفتاری کودکانه باید ۲۴۰۰۰
۱۳. تربیت صحیح ۲۵۰۰۰
۱۴. نقش پدران ۲۶۰۰۰
۱۵. سلام بر کودکان ۲۷۰۰۰
۱۶. شاد کردن فرزند دختر ۲۸۰۰۰
۱۷. بوسیدن و شاد کردن کودک ۲۹۰۰۰
۱۸. نگاه محبت آمیز به کودکان ۳۰۰۰۰

- ۱۹ . واداشتن کودکان به عبادت ... ۳۱
- ۲۰ . حفظ حریم دختر بچه نامحرم ... ۳۲
- ۲۱ . جدا سازی بستر کودکان ... ۳۳
- ۲۲ . دقت در خوراک کودکان ... ۳۴
- ۲۳ . تحمّل گریه کودکان ... ۳۵
- ۲۴ . تربیت نیکو ... ۳۶
- ۲۵ . انتخاب نام محمد برای کودکان ... ۳۷
- ۲۶ . انتخاب نام نیکو ... ۳۸
- ۲۷ . اسم پیامبر مایه برکت ... ۳۹
- ۲۸ . آموختن شعائر دینی ... ۴۰
- ۲۹ . زمان ختنه ... ۴۱
- ۳۰ . دقت در تربیت ... ۴۲
- ۳۱ . شادمانی پیامبر با تولد دختران ... ۴۳
- ۳۲ . آموزش توحید ... ۴۴
- ۳۳ . اهمیت سرپرستی دختران ... ۴۵
- ۳۴ . کام کودکان و تربت امام حسین علیه السلام ... ۴۶
- ۳۵ . فرزند مایه دلگرمی ... ۴۷
- ۳۶ . فرزند خوب موجب سعادت ... ۴۸
- ۳۷ . استغفار فرزند نیک برای والدین ... ۴۹
- ۳۸ . تحمل مرگ فرزند ... ۵۰

۳۹. فرزند نیکو یادگار زیبا... ۵۱

۴۰. آثار فرزندان بدکار... ۵۲

کتاب نامه... ۵۳

ص: ۴

كَلَامُكُمْ نُورٌ

سخن شما اهل بیت، نور است.

زیارت جامعه کبیره

بر آستان احادیث اهل بیت ، عقل خضوع می کند دل خشوع می یابد و روح سیراب می شود . احادیث نورانی ائمه اطهار ، منشوری است که حکمت های قدسی و معارف ناب الهی را بر دل ها و عقل ها می تاباند . گلشنی روح پرور و گنجینه ای گرانبها و سرمایه ای پایان ناپذیر است .

ص: ۵

امام باقر علیه السلام فرمود :

شَرِّقًا أَوْ غَرْبًا ، فَلَا تَجِدَانِ عِلْمًا صَحِيحًا إِلَّا شَيْئًا خَرَجَ مِنْ عِنْدِنَا أَهْلِ الْبَيْتِ؛^(۱)

به شرق و غرب جهان بروید ، هیچ دانش صحیحی نخواهید یافت ، مگر آن که از ما خاندان پیامبر صادر شده است .

همواره مدیون راویان ، محدثان و عالمان گذشته شیعه ایم که با دقت و درایت و مسئولیت شناسی ، سخنان نورانی پیشوایان معصوم را ثبت و ضبط کرده و به عنوان «میراث اهل بیت» به نسل های بعدی سپرده اند .

احادیث اهل بیت علیهم السلام آنگونه که خودشان فرموده اند ، «نور» است .

مجموعه های حدیثی ، دانشکده های صامت اما جاویدان امامان شیعه است که بشریت را آموزش غیر حضوری می دهد و خرسندیم که ما میراث دار این

ص: ۶

علوم و معارفیم . برای پیمودن راه صحیح زندگی و رهایی از حیرت ها و ضلالت ها و کج راهه ها ، نیازمند این احادیثیم که «چراغ راه» و هدایت گر اندیشه ها و صفابخش دل ها و جان ها است .

روایات پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و اهل بیت او ، هم در عرصه مباحث اعتقادی برای ما «حجّت» است ، هم در قلمرو فقه و تبیین احکام شرع و حلال و حرام الهی سند و پشتوانه است ، هم در موضوعات اخلاقی ، تربیتی ، تهذیب نفس ، پند و موعظه ، سرشار از حکمت و بینش و هدایت است و اگر مردم با احادیث نورانی خاندان عصمت و طهارت آشنا شوند ، دل در گرو محبت و اطاعت آنان می نهند، همانگونه که حضرت رضا علیه السلام فرمود : **إِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَاتَّبَعُونَا؛(۱)**

ص: ۷

۱-۱ . بحار الانوار ، ج ۲ ، ص ۳۰ ، ح ۱۳ .

اگر مردم خوبی‌ها و زیبایی‌های سخن ما را بدانند، از ما پیروی می‌کنند.

بر این اساس، آموختن، نوشتن، بیان، نشر، شرح و تبیین، حفظ و تعلّم احادیث اهل بیت، کاری است ارزشمند و در راستای حفظ و گسترش فرهنگ اهل بیت علیهم السلام.

کتاب حدیثی شیعه، همچون دریایی عمیق و مواج پر از گهرهای نفیس است. برای بهره‌گیری از ذخایر این اقیانوس ژرف و پرگهر، باید به غوّاصی در دل آن پرداخت و لؤلؤ و مرجان‌هایی به دست آورد و به نسل امروز و مشتاقان عرضه کرد.

«چهل حدیث نویسی»، یکی از گام‌های ارزشمند در

ص: ۸

نشر و تشریح احادیث عترت پاک نبوی است که عالمان از دیرباز به آن مبادرت می ورزیدند و جامعه را از معنویت آثار اهل بیت بهره مند می ساختند. اینکه امامان فرموده اند: هر کس چهل حدیث از احادیث ما را حفظ کند، در روز قیامت فقیه و دین شناس برانگیخته می شود، هم پشتوانه چنین حرکت علمی و فرهنگی است، هم ما را به ضرورت حفظ احادیث آنان آگاه می کند. چه حفظ به معنای به حافظه سپردن باشد، چه ثبت و ضبط و جلوگیری از فراموش شدن و از بین رفتن باشد و چه به معنای حفظ در عمل. به هر حال، تشویقی است برای رویکرد به معارف اهل بیت که در کلمات نورانی آنان نهفته است.

امروز، نیاز جامعه به آشنایی با فرهنگ ناب اهل بیت، بیش از هر زمان احساس می شود. عطش و استقبال هم که مردم از خود نشان می دهند، ضرورت ارائه و عرضه کلمات خاندان عصمت را در قالبی روان،

سهل الوصول و متناسب با اقشار مختلف علاقه مند ، روشن تر نشان می دهد و به همین دلیل ، مراکز و مؤسّسات و اشخاصی به نشر «چهل حدیث» می پردازند .

آستانه مقدسه حضرت معصومه علیهاالسلام نیز به عنوان یک حرکت فرهنگی در راه نشر احادیث پیشوایان دین و ترویج معارف عترت ، اقدام به چاپ این سلسله از چهل حدیث های موضوعی کرده است . موضوعات ، ابتدا در کمیته ای تعیین ، سپس به محققان و مؤلفان سفارش داده شده تا به گردآوری و تدوین چهل حدیث پیرامون موضوعات برگزیده پردازند . سعی شده است اغلب موضوعات ، اخلاقی ، تربیتی ، کاربردی و معارفی باشد . تا چه قبول افتد و چه در نظر آید .

***

ص: ۱۰

فرزندان ، ثمره زندگی اند . تربیت شایسته فرزندان نیز رسالت مهم والدین به شمار می رود .

گرچه روانشناسان و کارشناسان امور تربیت ، برای تربیت کودک ، نظرهای مختلف و سودمندی دارند ، اما برای پیروان اهل بیت که شاگرد مکتب «قرآن و حدیث» اند دانستن نظر و رهنمود اولیای دین بسی لازم و سودمند است .

خاندان وحی ، هم در رفتار و سیره نورانی خود با کودکان ، درس آموز و مربی شایسته بودند ، هم در گفتار و توصیه هایی که به پیروان و اصحابشان داشتند ، راه و روش تربیت فرزندان با ایمان ، با ادب ، شایسته و سالم را ارائه داده اند .

والدین و مربیان ، نه تنها با گفتار ، بلکه با رفتار و نگاهشان هم بر کودکان تأثیر می گذارند و برای آنان

نقش الگو دارند . و از این رو ، مراقبت ، هدایت ، رفتار عادلانه ، مهرورزی و ابراز عاطفه ، تربیت دینی و عادت دادن به انجام وظایف مذهبی ، صبوری و بردباری در امر تعلیم و تربیت آنان و در یک کلمه ، شناخت و ادای حقوق کودکان و بر جا نهادن یادگاری ارزشمند از خود ، از وظایف مهم ما نسبت به کودکان است .

در همین جا از تلاش ارزشمند برادر عزیز ، حجه الاسلام جناب آقای محمّد رضا احمدیان که زحمت تدوین این چهل حدیث را در این موضوع بر عهده داشتند ، تقدیر و تشکر می شود .

باشد که در مسیر هدایت های اولیای دین ، موفق به تربیت نسلی با ایمان و صالح و خدمتگزار شویم .

انتشارات زائر / آستانه مقدسه

ش ۱۳۸۸

ص: ۱۲

حقوق پسر بر پدر

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

حَقُّ الْوَلَدِ عَلَى وَالِدِهِ إِذَا كَانَ ذَكَرًا أَنْ يَسْتَفْرِهَ أُمَّهُ وَيَسْتَحْسِنَ اسْمَهُ وَيُعَلِّمَهُ كِتَابَ اللَّهِ وَيُطَهِّرَهُ؛ (۱)

از جمله حقوق فرزند بر پدر این است که مادر وی را احترام کند و برای او نام زیبا انتخاب کند و به او قرآن بیاموزد و او را پاکیزه پرورش دهد.

ص: ۱۳

۱-۱. الکافی، ج ۶، ص ۴۸؛ التهذیب، ج ۸، ص ۱۱۲؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۸۱.

مراحل تربیت

امام صادق علیه السلام :

الْغُلَامُ يَلْعَبُ سَبْعَ سِنِينَ وَ يَتَعَلَّمُ الْكِتَابَ سَبْعَ سِنِينَ وَ يَتَعَلَّمُ الْحَلَالَ وَ الْحَرَامَ سَبْعَ سِنِينَ؛ (۱)

کودک باید در هفت سال نخست بازی کند و در هفت سال دوم خواندن و نوشتن را بیاموزد و در هفت سال بعد (مقررات دینی) حلال و حرام را فراگیرد.

ص: ۱۴

۱- ۱. الکافی، ج ۶، ص ۴۷؛ التهذیب، ج ۸، ص ۱۱۱؛ وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۳۳۱.

نقش پدر در نسل های آینده

امام صادق علیه السلام :

إِنَّ اللَّهَ لَيَفْلِحُ بِفَلَّاحِ الرَّجُلِ الْمُؤْمِنِ وُلْدَهُ وَوُلْدَ وُلْدِهِ؛^(۱)

با رستگاری مرد با ایمان خداوند فرزندان و نوادگان او را رستگار سازد.

ص: ۱۵

۱- ۱. بحارالانوار، ج ۱۳، ص ۳۱۲ و ج ۶۸، ص ۲۳۶.

آرزوی فرزند سالم

إِذَا بُشِّرَ [علی بن الحسین علیهما السلام] بِوَلَدٍ لَا يَسْأَلُ أَذَكَرَ هُوَ أَمْ أُنْثَى حَتَّى يَقُولُ : أَسْوَى؟ فَإِذَا كَانَ سَوِيًّا قَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَخْلُقْ مِنِّي شَيْئًا مُسَوِّهًا؛ (۱)

هنگامی که حضرت سجاد علیه السلام را به ولادت مولودی بشارت می دادند، پیش از آن که از پسر یا دختر بودن او سؤال کند از سالم بودن او جويا می شد ، پس اگر فرزند، سالم بود، می گفت: خدای را شکر که از من، فرزندی زشت و ناسالم نیافرید.

ص: ۱۶

رعایت عدالت و انصاف

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

إِعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ كَمَا تُحِبُّونَ أَنْ يَعْدِلُوا بَيْنَكُمْ فِي الْبِرِّ وَاللُّطْفِ؛ (۱)

بین فرزندان خود در مهرورزی و نیکی به آنان به عدالت رفتار نمایید، همان طوری که دوست دارید فرزندانتان بین شما در نیکی و خوش رفتاری، با عدل و داد رفتار نمایند.

ص: ۱۷

۱-۱. بحارالانوار، ج ۱۰۱، ص ۹۲؛ مکارم الاخلاق، ص ۲۲۰.

عدالت در نوازش

امام صادق علیه السلام :

نَظَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِلَى رَجُلٍ لَهُ ابْنَانِ فَقَبَلَ أَحَدَهُمَا وَتَرَكَ الْآخَرَ، فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : فَهَلَّا وَاسَيْتَ بَيْنَهُمَا؟ (۱)

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله وسلم به مردی نگریست که دو پسر داشت. پدر، یکی از آن دو فرزند را بوسید و دیگری را نبوسید. پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «چرا (در اظهار محبت به) آن دو به طور مساوی رفتار نکردی؟!»

ص: ۱۸

۱- ۱. من لا یحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۸۳؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۸۷؛ مکارم الاخلاق، ص ۲۲۰.

دوست داشتن فرزندان

امام صادق علیه السلام :

إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لَيُرْحَمُ الرَّجُلَ لَشِدَّةِ حُبِّهِ لَوْلَدِهِ؛^(۱)

مردی که نسبت به فرزندان خود محبت زیاد دارد، مشمول رحمت خداوند متعال قرار می گیرد.

ص: ۱۹

۱- ۱. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ۴۸۲؛ وسائل الشیعه، ۲۱، ۳۵۹؛ بحار الأنوار، ج ۱۰۱، ح ۹۱؛ مکارم الأخلاق، ۲۱۹.

زیاد بوسیدن فرزندان

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

أَكْتَبُوا مِنْ قُبَلِهِ أَوْلَادِكُمْ فَإِنَّ لَكُمْ لِكُلِّ قُبَلِهِ دَرَجَةً؛^(۱)

به فرزندانتان (محبت نمایند و) آن‌ها را بسیار به بوسید، زیرا در هر بوسیدن و ابراز محبت برای شما یک درجه است.

ص: ۲۰

۱- ۱. روضه الواعظین، ج ۲، ص ۳۶۹.

تفقد فرزند

[رسول الله صلى الله عليه و آله] إِذَا أَصْبَحَ مَسَحَ عَلَى رُءُوسِ وُلْدِهِ وَوُلْدِ وُلْدِهِ؛ (۱)

روش رسول خدا صلى الله عليه و آله وسلم در خانواده این گونه بود که همه روزه دست محبت و نوازش به سر فرزندان و نوادگان خود می کشید.

ص: ۲۱

۱- ۱. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۸۳؛ بحار الأنوار ج ۱۰۱، ص ۹۹؛ تهذیب الأحکام، ج ۸، ص ۱۱۳؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۸۳.

مهرورزی و وفا به عهد

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

أَحِبُّوا الصِّبْيَانَ وَارْحَمُوهُمْ وَإِذَا وَعَدْتُمُوهُمْ شَيْئًا فَفُوا لَهُمْ فَإِنَّهُمْ لَا يَرُونَ إِلَّا أَنْكُمْ تَرْزُقُونَهُمْ؛ (۱)

کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید، وقتی که به آن ها وعده ای می دهید حتماً وفا کنید؛ زیرا کودکان، شما را رازق خود می پندارند.

ص: ۲۲

۱- ۱. الکافی، ج ۶، ص ۴۹؛ تهذیب الأحکام، ج ۸، ۱۱۳؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۸۳.

وفای به عهد نسبت به فرزندان

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

لَا يَصْلُحُ مِنَ الْكَذِبِ جِدٌّ وَلَا هَزْلٌ وَلَا أَنْ يَعِدَ أَحَدُكُمْ صَبِيَّهُ ثُمَّ لَا يَفِي لَهُ؛ (۱)

شایسته نیست آدمی به جدی و شوخی دروغ بگوید و شایسته نیست کسی به فرزند خود وعده بدهد و وفا نکند.

ص: ۲۳

۱- ۱. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۵۰؛ بحار الأنوار، ج ۶۹، ص ۲۵۹؛ الأمل للصدوق، ص ۴۱۹؛ روضه الواعظین، ج ۲، ص ۴۶۸؛ مشکاه الأنوار، ۱۷۳.

با کودک رفتاری کودکانه باید

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مَنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ صَبَا؛ (۱)

کسی که فرزند خردسال دارد، باید با او رفتاری کودکانه داشته باشد.

ص: ۲۴

۱- ۱. الکافی، ج ۶، ص ۴۹؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۸۶؛ بحار الانوار، ج ۱، ص ۴۶.

تربیت صحیح

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا أَعَانَ وَلَدَهُ عَلَى بَرِّهِ بِالْإِحْسَانِ إِلَيْهِ وَ التَّأَلُّفِ لَهُ وَ تَعْلِيمِهِ وَ تَأْدِيبِهِ؛ (۱)

رحمت خداوند بر بنده ای که با احسان و انس و الفت با فرزند و تعلیم و تربیت (صحیح) او را در جهت نیکی و احسان به پدر یاری نماید .

ص: ۲۵

۱-۱. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۶۹.

نقش پدران

امام باقر علیه السلام :

يُحْفَظُ الْأَطْفَالَ بِصَلَاةِ آبَائِهِمْ؛ (۱)

کودکان در پرتو صلاحیت و شایستگی پدران، صلاح و سعادتشان حفظ می شود.

ص: ۲۶

۱- ۱. بحار الأنوار، ج ۶۸، ص ۲۳۶.

سلام بر کودکان

انس بن مالک می گوید:

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ؛ مَرَّ إِلَى [عَلَى] صَبِيَّانٍ فَسَلَّمَ عَلَيْهِمَا وَهُوَ مُغَدِّ؛ (۱)

حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم در رهگذری بر چند کودک برخورد نمود، به آن ها سلام کرد و طعامشان داد.

ص: ۲۷

۱- ۱. بحار الأنوار، ج ۱۶، ص ۲۲۹ و ۲۵۴؛ مستدرک الوسائل، ج ۸؛ ص ۳۶۴؛ مکارم الاخلاق، ص ۱۶.

شاد کردن فرزند دختر

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ فَرَّحَ ابْنَتَهُ فَكَأَنَّهَا أَعْتَقَ رَقَبَةً مِنْ وُلْدِ إِسْمَاعِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ مَنْ أَفْرَرِ بَعِيْنِ ابْنٍ فَكَأَنَّهَا بَكَى مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ؛ (۱)

هر کس که دختر بچه خود را شادمان کند، مانند

ص: ۲۸

۱- ۱. وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۵۱۴؛ مکارم الأخلاق، ص ۲۲۱.

کسی است که بنده ای از فرزندان اسماعیل علیه السلام را آزاد کرده و آن که پسر بیچه ای را مسرور کند، مانند کسی است که از خوف خدا گریسته است.

ص: ۲۹

بوسیدن و شاد کردن کودک

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ قَبَّلَ وَلَدَهُ كَتَبَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُ حَسَنَةً وَ مَنْ فَرَّحَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ (۱)

ص: ۳۰

۱- ۱. الکافی، ج ۶، ص ۴۹؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۷۵؛ بحار الأنوار، ج ۷، ص ۳۰۴.

هرکس فرزندش را ببوسد، خداوند حسنه ای در نامه اعمالش ثبت می کند؛ و هرکس فرزندش را شادمان کند، خداوند او را در قیامت شاد خواهد کرد.

ص: ۳۱

نگاه محبت آمیز به کودکان

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

إِذَا نَظَرَ الْوَالِدُ إِلَى وَلَدِهِ فَسَرَّهُ كَانَ لِلْوَالِدِ عِتْقٌ نَسَمَهُ؛ (۱)

پدری که با نگاه محبت آمیز فرزند خویش را شاد

ص: ۳۲

۱- ۱. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۶۹؛ بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۸۰.

کند، خداوند به او اجر یک بنده آزاد کردن عنایت می فرماید.

ص: ۳۳

واداشتن کودکان به عبادت

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مُرُوا صِبْيَانَكُمْ بِالصَّلَاةِ إِذَا بَلَغُوا سَبْعًا؛ (۱)

کودکان خود را در هفت سالگی امر کنید تا نماز

ص: ۳۴

۱- ۱. عوالی اللثالی، ج ۱، ص ۲۵۲؛ مستدرک الوسائل ج ۳، ص ۱۹ و ج ۱۴، ص ۳۵۹.

بخوانند.

ص: ۳۵

حفظ حریم دختر بچه نامحرم

امام کاظم علیه السلام :

إِذَا أَتَتْ عَلَى الْجَارِيَةِ سِتُّ سِنِينَ لَمْ يَجُزْ أَنْ يَقْبَلَهَا رَجُلٌ لَيْسَ هِيَ بِمَحْرَمٍ لَهُ وَلَا يَضُمُّهَا إِلَيْهِ؛ (١)

وقتی که دختر بچه شش ساله شد فرد نامحرم حق

ص: ٣٦

١- ١. تهذیب الأحکام، ج ٧، ص ٤٦١؛ وسائل الشیعه، ج ٢٠، ص ٢٣٠.

ندارد او را ببوسد و همچنین نمی تواند او را در آغوش بگیرد.

ص: ۳۷

جدا سازی بستر کودکان

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

الصَّبِيُّ وَ الصَّبِيَّةُ وَ الصَّبِيُّ وَ الصَّبِيَّةُ وَ الصَّبِيُّ يُفَرِّقُ بَيْنَهُمْ فِي الْمَضَاجِعِ لِعَشْرِ سِنِينَ؛ (۱)

رختخواب پسر بچه ها با پسر بچه ها و پسر بچه ها با

ص: ۳۸

۱- ۱. وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۲۳۱.

دختر بیچه ها و دختر بیچه ها با دختر بیچه ها در سن ده سالگی باید از هم جدا شوند.

ص: ۳۹

دقت در خوراک کودکان

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَطْعَمُوا صِبْيَانَكُمْ الرِّمَانَ فَإِنَّهُ أَسْرَعُ لِلْأُسْتِثِمِ؛ (۱)

به فرزندانان انار بخورانید، که زبانشان را به سخن زودتر باز می کند.

ص: ۴۰

۱- ۱. بحارالانوار، ج ۶۳، ص ۱۵۵.

تَحْمَلُ غَرِيه كودكان

رسول خدا صلى الله عليه و آله وسلم :

لا تَضْرِبُوا أَطْفَالَكُمْ عَلَى بُكَائِهِمْ فَإِنَّ بُكَاءَهُمْ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ الصَّلَاةُ عَلَى النَّبِيِّ وَآلِهِ وَأَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ الدُّعَاءُ لَوَالِدَيْهِ؛(١)

ص: ٤٢

١- ١. وسائل الشيعة، ج ٢١، ص ٤٤٧؛ بحار الأنوار، ج ٥٧، ص ٣٨١.

کودکانتان را به خاطر گریه کردن کتک نزنید، زیرا گریه کودک تا چهارماه اوّل شهادت به یگانگی خداست و چهارماه دوّم درود بر پیامبر و خاندان او، و در چهارماه سوم دعا برای پدر و مادرش است.

ص: ۴۳

تربیت نیکو

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا نُحْلًا أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ؛^(۱)

هیچ عنایت و عطایی پدر به فرزندش ننموده که عالی تر و شریف تر از تربیت خوب باشد.

ص: ۴۴

۱-۱. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۶۴.

انتخاب نام محمد برای کودکان

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ وُلِدَ لَهُ ثَلَاثُ بَيِّنٍ وَ لَمْ يُسَمَّ أَحَدَهُمْ مُحَمَّدًا فَقَدْ جَفَانِي؛ (۱)

هر کس سه پسر برای او متولد شود و نام یکی از

ص: ۴۵

۱- ۱. وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۳۹۴.

آن ها را محمد نگذارد به من جفا کرده است.

ص: ۴۶

انتخاب نام نیکو

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

إِنَّ أَوَّلَ مَا يَنْحَلُّ أَحَدُكُمْ وَلَدَهُ الْإِسْمُ الْحَسَنُ؛ (۱)

اولین عطا و هدیه هریک از شما به فرزند خود اسم خوبی است که برای او انتخاب می کنید.

ص: ۴۷

۱- ۱. بحارالانوار، ج ۱۰۱، ص ۱۳۰.

اسم پیامبر مایه برکت

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

إِذَا كَانَ اسْمُ بَعْضِ أَهْلِ الْبَيْتِ اسْمَ نَبِيِّ لَمْ تَزَلِ الْبِرَكَةُ فِيهِمْ؛ (۱)

در هر خانواده ای که اسم پیامبری باشد، برکت از آن

ص: ۴۹

۱- ۱. دعائم الإسلام، ج ۲، ص ۱۸۸؛ مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۲۹.

خانه برداشته نخواهد شد.

ص: ۵۰

آموختن شعائر دينی

رسول خدا صلى الله عليه و آله وسلم :

مَنْ وُلِدَ لَهُ مَوْلُودٌ فَلْيُؤَدِّدْ فِي أُذُنِهِ الْيُمْنَى بِأَذَانِ الصَّلَاةِ وَ لِيُقِمَّ فِي الْيُسْرَى فَإِنَّهَا عِضْمَةٌ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ؛ (١)

ص: ٥١

١- ١. الكافي، ج ٦، ص ٢٤؛ تهذيب الأحكام، ج ٧، ص ٤٣٧؛ وسائل الشيعه، ج ٢١، ص ٤٠٥.

هرکس فرزندی برای او متولد شود، باید در گوش راستش اذان و در گوش چپش اقامه بگوید، این کار سبب می شود
کودک از شیطان رانده شده در امان باشد.

ص: ۵۲

زمان ختنه

امام رضا علیه السلام از پدرانیش از رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم نقل می کند:

إِخْتِنُوا أَوْلَادَكُمْ يَوْمَ السَّابِعِ فَإِنَّهُ أَطْهَرُ وَأَسْرَعُ لِبَيَاتِ اللَّحْمِ؛ (۱)

ص: ۵۳

۱- ۱. بحار الأنوار، ج ۱۰۱، ص ۱۰۹؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۳۹؛ مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۴۹.

فرزندانتان را روز هفتم تولد ختنه کنید که این برای آن ها پاک کننده تر است و رشدشان را سرعت می بخشد.

ص: ۵۴

دقت در تربیت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

وَلَدُكَ رِيحَانَتُكَ سَبْعًا وَ خَادِمُكَ سَبْعًا ثُمَّ هُوَ عَدُوُّكَ أَوْ صَدِيقُكَ؛ (۱)

فرزندت در هفت سال اول گُل خوشبوی [درخت]

ص: ۵۵

۱- ۱. شرح نهج البلاغه، ج ۲۰، ص ۳۴۳.

وجود شما است؛ و در هفت سال دوم خدمتگزار و مطیع و در هفت سال سوم، دشمن بدخواه، یا دوست خیرخواه شما است.

ص: ۵۶

شادمانی پیامبر با تولد دختران

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ إِذَا بُشِّرَ بِجَارِيَةٍ قَالَتْ رَيْحَانَةٌ وَرِزْقُهَا عَلَيَّ اللَّهُ؛ (١)

روش حضرت رسول صلی الله علیه و آله وسلم این گونه بود که وقتی

ص: ٥٧

١-١. بحار الأنوار، ج ١٠١، ص ٩٧؛ مستدرک الوسائل، ج ١٥، ص ١١٤.

خبر تولد يك دختر را به او مي دادند، مي فرمودند: گلي است و روزي آن با خداوند است.

ص: ۵۸

آموزش توحید

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ رَبِّي صَبِيًّا حَتَّى يَقُولَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ؛ (۱).

هر کس کودکی را (به اندازه ای) تربیت کند که بتواند

ص: ۵۹

۱-۱. میزان الاعتدال، ج ۱، ص ۲۲.

بگوید: لا اله الا الله، بهشت بر او واجب می شود.

ص: ۶۰

اهمیت سرپرستی دختران

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ عَالَ ثَلَاثَ بَنَاتٍ يُعْطَى ثَلَاثَ رَوْضَاتٍ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ كُلُّ رَوْضَةٍ أَوْسَعُ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا؛ (۱)

هر کس سه دختر را سرپرستی کند، خداوند به او سه

ص: ۶۱

۱- ۱. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۱۵.

باغستان از باغستان های بهشت عطا می کند که هر یک از آن ها از دنیا و آنچه در آن است وسیع تر باشد.

ص: ۶۲

کام کودکان و تربت امام حسین علیه السلام

امام صادق علیه السلام :

حَنَّكُوا أَوْلَادَكُمْ بِتُرْبِهِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَإِنَّهَا أَمَانٌ؛ (۱)

با تربت امام حسین علیه السلام کام کودکانتان را بردارید، چون سبب در امان بودن او از آفت های روحی و

ص: ۶۳

۱- ۱. تهذیب الأحکام، ج ۶، ص ۷۴؛ وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۵۲۴.

جسمی است.

ص: ۶۴

فرزند مایه دلگرمی

امام حسن عسکری علیه السلام :

نَعَمْ الْعُضْدُ الْوَلَدُ؛ (۱)

فرزند تکیه گاه خوبی است.

ص: ۶۵

۱-۱. بحارالانوار، ج ۵۰، ص ۲۷۵.

فرزند خوب موجب سعادت

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مِنْ سَعَادَةِ الرَّجُلِ الْوَلَدُ الصَّالِحُ؛ (۱)

از سعادت انسان داشتن فرزندی نیکوکار و شایسته است.

ص: ۶۶

۱- ۱. الکافی، ج ۶، ص ۳؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۳۵۹.

استغفار فرزند نیک برای والدین

امام صادق علیه السلام :

مِيرَاثُ اللَّهِ مِنْ عَبْدِهِ الْمُؤْمِنِ الْوَلَدِ الصَّالِحِ يَسْتَعْفِرُ لَهُ؛ (۱)

فرزند صالح میراث و بازمانده ای الهی برای بنده

ص: ۶۷

۱- ۱. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۸۱.

مؤمن است که بعد از او برای او طلب آمرزش نماید.

ص: ۶۸

تحميل مرگ فرزند

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَا أَثْقَلَ فِي الْمِيزَانِ الْوَلَدُ الصَّالِحُ يُتَوَفَّى لِمُسْلِمٍ فَيَصْبِرُ وَيَحْتَسِبُ؛ (۱)

گرانبهاترین چیز در نامه عمل، مرگ فرزند

ص: ۶۹

۱- ۱. بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۱۱۵.

شایسته ای است که انسان [در فراق او] صبر کند و به حساب خداوند بگذارد.

ص: ۷۰

فرزند نیکو یادگار زیبا

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

الْوَلَدُ الصَّالِحُ أَجْمَلُ الذُّكْرَيْنِ؛ (۱)

فرزند صالح و نیکوکار، زیباترین دو یادمان (نیک نامی و دودمان نیکو) است. که بعد از او به یادگار

ص: ۷۱

۱- ۱. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۱۴؛ غررالحکم، ص ۴۰۷.

می ماند.

ص: ۷۲

آثار فرزندان بدکار

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

الْوَلَدُ السُّوءُ يَهْدِمُ الشَّرْفَ وَيَشِينُ السَّلْفَ؛ (۱).

فرزند زشتکار، آبرو را می برد و مایه ننگ اجداد و گذشتگان خواهد بود.

ص: ۷۳

۱- ۱. غررالحکم، ص ۴۰۷.

۱. الامالی، شیخ صدوق، ۱ جلدی، انتشارات کتابخانه اسلامی، چهارم، ۱۳۶۲ ش.
۲. التهذیب، ۱۰ جلدی، شیخ طوسی، چاپ دارالکتب الاسلامیه، چهارم، تهران، ۱۳۶۵ ش.
۳. الکافی، ۸ جلدی، شیخ کلینی، دارالکتب الاسلامیه، چهارم، تهران، ۱۳۶۵ ق.

٤. بحار الانوار، ١١٠ جلدی، علامه مجلسی، محمدباقر، مؤسسه الوفاء، بیروت، ١٤٠٤ ق.
٥. دعائم الاسلام، (٢ جلدی)، نعمان بن محمد تمیمی مغربی، دارالمعارف، دوم، مصر، ١٣٨٥ ق.
٦. روضه الواعظین، (٢ جلدی)، محمد بن حسن قتال نیشابوری، انتشارات رضی، قم، ١٣٨٦ ق.
٧. شرح نهج البلاغه، (٢٠ جلدی)، ابن ابی الحدید معتزلی، کتابخانه آیه الله مرعشی نجفی، قم، ١٤٠٤ ق.
٨. عده الداعی، ابن فهد حلّی، دارالکتب الاسلامیه، اول، تهران، ١٤٠٧ ق.
٩. عوالی اللئالی، (٤ جلدی)، ابن ابی جمهور احسائی، انتشارات سیدالشهدا علیه السلام، قم، ١٤٠٥ ق.

١٠. غررالحكم و دررالکلم، (١ جلدی)، عبدالواحد بن محمد تمیمی آمدی، انتشارات دفتر تبلیغات، قم، ١٣٦٦ ش.
١١. مستدرک الوسائل (١٨ جلدی)، محدث نوری، مؤسسه آل البيت، اول، قم، ١٤٠٨ ق.
١٢. مکارم الاخلاق، (١ جلدی)، رضی الدین حسن بن فضل طبرسی، انتشارات شریف رضی، چهارم، قم، ١٤١٣ ق.
١٣. من لایحضره الفقیه، (٤ جلدی)، شیخ صدوق، انتشارات جامعه مدرسین، سوم، قم، ١٤١٣ ق.
١٤. میزان الاعتدال، ذهبی، دارالمعرفه، اول، بیروت، ١٣٨٢ ق.
١٥. وسائل الشیعه، ٢٩ جلدی، شیخ حرّ عاملی، مؤسسه آل البيت، اول، قم، ١٤٠٩ ق.

غلطگیری اول انجام شد ۲۲/۳/۱۳۸۸

غلطگیری دوم انجام شد ۲۰/۴/۱۳۸۸

غلطگیری سوم انجام شد ۲۶/۸/۱۳۸۸

ص: ۷۷

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریان‌های اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می‌نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

